

[Indenrigsministeren]

der gælder for brevstemmeafgivningen på offentlige plejehjem.

For det andet tilsigter forslaget at give vælgere, der på grund af sygdom eller manglende førighed ikke vil kunne indfinde sig på afstemningsstedet på valgdagen, adgang til efter begæring at brevstemme i hjemmet i overværelse af to repræsentanter for vedkommende kommunes folkeregister. Det er regeringens opfattelse, at den foreslåede adgang til at afgive stemme i hjemmet i rimeligt omfang imødekommer et udtalt ønske fra vælgernes side samtidig med, at den foreslåede ordning tilgodeser hensynet til afstemningens betryggende gennemførelse som til de praktiske muligheder for at gennemføre afstemningen ved hjælp af det eksisterende administrative apparat.

Endelig vil forslagets gennemførelse indebære, at ikke alene søfolk, men også passagerer, der befinder sig på danske skibe i udenrigsfart, vil kunne brevstemme på vedkommende skib. Der tænkes naturligvis her på skibe i udenrigslangfart og selvfølgelig ikke på færger, rutebåde og lignende med daglig afgang til udlandet.

Det er regeringens håb, at de foreslåede udvidelser af brevstemmeadgangen vil kunne få virkning allerede for de forestående kommunale valg i marts måned 1978. Dette forudsætter imidlertid, at forslaget vedtages i så god tid forud for valget i 1978, at der levnes de kommunale råd rimelig tid til at tilrettelægge ordningen. Jeg skal derfor, idet jeg i øvrigt tillader mig at henvide til de bemærkninger, der ledsager lovforslaget, anbefale dette til det høje tings velvillige og hurtige behandling.

Endvidere har jeg den ære for det høje folketing at fremsætte:

Forslag til lov om valg af danske repræsentanter til Europa-Parlamentet. (De europæiske Fællesskabers Forsamling).

(Lovforslag nr. L 15).

Allerede under folketingets markedsdebat den 11. december 1975 havde tinget lejlighed til at drøfte det principielle spørgsmål om indførelse af direkte valg. Gennem vedtagelse af en motiveret dagsorden tog folketinget ved den lejlighed til efterretning, at regeringen i EF havde tiltrådt, at der gennemføres

direkte valg til det europæiske parlament i 1978.

Den 20. september 1976 kunne den danske regering i overensstemmelse med denne folketingsvedtagelse medvirke til, at EFs ministerråd traf afgørelse om gennemførelse af direkte valg til Europa-Parlamentet.

Den videre procedure for afholdelse af de direkte valg er den, at samtlige EF-lande nu må gennemføre den nødvendige lovgivning om afholdelse af valgene. I ét land – Frankrig – er en sådan lovgivning allerede vedtaget. I tre andre lande – Tyskland, Storbritannien og Irland – er lovforslag fremsat. Danmark er således det 5. ud af 9 EF-lande, der fremlægger et lovforslag.

Når alle landene måtte have gennemført den fornødne lovgivning, kan de ni EF-lande ratificere EF-Akten om direkte valg. En sådan ratifikation vil for Danmarks vedkommende blive afgivet, så snart nærværende lovforslag er vedtaget.

Det tilkommer derefter EFs Råd at fastlægge den endelige firedagesperiode, inden for hvilken valget skal foregå i alle ni lande.

Det fremgår af præambelen til Ministerrådets afgørelse, at valget bør afholdes i maj/juni 1978. Kan ikke alle lande nå at være færdige med deres interne vedtagelser i tide inden dette tidspunkt, må Rådet fastsætte en senere dato for valget.

De regler, der på fællesskabsplan er vedtaget om direkte valg, er meget få. Det er i alt væsentligt overladt de ni lande at fastlægge deres egne regler for valgene.

EF-kravene til valgene er, at de finder sted hvert 5. år inden for en fælles fastlagt periode på fire dage, og at de er almindelige og direkte.

Herudover indeholder EF-reglerne visse nærmere regler om Europa-Parlamentsmedlemmernes retsstilling. Ligesom det er tilfældet for medlemmerne af folketinget, vil Europa-Parlamentsrepræsentanterne således ene være bundet af deres overbevisning, og de får samme privilegier som de nuværende medlemmer af Europa-Parlamentet.

Sæde i Europa-Parlamentet er uforeneligt med varetagelsen af en række embeder inden for EF, f. eks. hvervet som Kommissionsmedlem. Af mest praktisk betydning vil formentlig være, at man ikke på én gang kan være regeringsmedlem og have sæde i Europa-Parlamentet.

[Indenrigsministeren]

Omvendt er det udtrykkeligt fastslået, at sæde i et nationalt parlament er foreneligt med sæde i Europa-Parlamentet.

Fra dansk side har man under forhandlingerne lagt vægt på, at valget til Europa-Parlamentet kunne tilrettelægges på en måde, som giver de bedste muligheder for en nær tilknytning og overensstemmelse mellem de valgte repræsentanter og folketinget samt for en høj valgdeltagelse.

Selv om der har været vidtstrakt enighed om denne målsætning blandt medlemslandene, har der været forskellig opfattelse af, hvilke midler der er bedst egnede i så henseende.

Det er ved forhandlingerne i Rådet sikret, at folketinget står friest muligt i så henseende. Ifølge en Rådserklæring, der er knyttet til Akten, kan Danmark således som en overgangsordning vælge at indføre et obligatorisk dobbeltmandat og lade valg til Europa-Parlamentet afholde samtidig med valg til folketinget.

Det er regeringens opfattelse, at mulighederne for nær tilknytning og overensstemmelse mellem de valgte repræsentanter og folketinget samt høj valgdeltagelse bedst tilgodeses ved i valgloven at knytte de to nævnte betingelser til valgreglerne. Drøftelser i folketingets markedsudvalg har imidlertid vist, at der ikke er et flertal i folketinget bag en sådan løsning.

Regeringen har på denne baggrund fundet det rigtigst ikke at lade de to betingelser indgå i valglovsforslaget.

Af de tilgængelige oplysninger vedrørende valglovsforslagene i de øvrige EF-lande synes at fremgå, at der ej heller i disse lande vil blive gennemført lovbestemmelser til sikring af disse hensyn.

Europa-Parlamentets beføjelser er fastsat i traktaterne, og enhver forøgelse af Parlamentets beføjelser kræver traktatændring og dermed godkendelse i medlemslandenes parlamenter. Nærværende forslag vedrører alene *valgmåden* for Europa-Parlamentarikerne og medfører i sig selv ingen ændring i Parlamentets beføjelser, således som disse fremgår af traktaterne.

Forslaget medfører således heller ikke nogen ændring i den vetoret, som tilkommer medlemslandenes repræsentanter i Ministerrådet.

Det er i den af EFs Ministerråd vedtagne akt om direkte valg til Europa-Parlamentet fastsat, at der af Danmark skal vælges 16 repræsentanter.

Regeringen har fundet det ønskeligt, at Grønland på grund af sin særlige stilling inden for riget opnår repræsentation, selv om vælgertallet i Grønland ikke er tilstrækkeligt til at sikre et mandat, og det foreslås derfor, at den ene repræsentant vælges i Grønland efter regler fastsat i en særlig lov, ligesom det er tilfældet ved valg til folketinget.

Nærværende lovforslag omhandler derfor kun reglerne om valg af de 15 repræsentanter, som skal vælges i Danmark. Det foreslås, at hele Danmark skal udgøre ét valgområde, således at valget af de 15 repræsentanter foretages under ét på grundlag af kandidatlister omfattende hele landet. Med det begrænsede antal repræsentanter vil det være vanskeligt at sikre en nogenlunde forholdsmæssig repræsentation af de forskellige partier, såfremt landet blev delt op i flere kredse. Hertil kommer, at udpræget lokale spørgsmål ikke i almindelighed kan forventes at komme til at spille nogen fremtrædende rolle.

Om lovforslagets øvrige indhold skal jeg gøre følgende bemærkninger:

Valgret foreslås tillagt dels danske folketingsvælgere, dels danske statsborgere over 20 år med fast bopæl i et andet EF-land, der begærer sig optaget på en særlig valgliste.

Med hensyn til *valgbarhed* foreslås det, at denne gøres betinget af valgret og af, at vedkommende ikke er straffet for en handling, der i almindeligt omdømme gør ham uværdig til at være repræsentant i Europa-Parlamentet. Formuleringen svarer til grundlovens § 30. Det foreslås endvidere, at folketinget godkender gyldigheden af repræsentanternes valg, hvorunder falder stillingtagen til deres valgbarhed.

Vedrørende *kandidatlister* foreslås det, at partier, der ved det senest afholdte folketingsvalg opnåede repræsentation i folketinget og fortsat er repræsenteret i dette, kan indlevere kandidatlister. Herudover foreslås der – uanset at der bør tilstræbes en nær forbindelse mellem danske repræsentanter til Europa-Parlamentet og folketingets partier – adgang for nye partier til deltagelse i parlamentsvalget. Kravet til antallet af vælgerunderskrifter er foreslået fastsat i overensstemmelse med 2 pct. spærreglen i folketings-

[Indenrigsministeren]

valgloven, hvilket for tiden vil sige, at antallet af underskrifter skal udgøre mindst 62.126; ved folketingsvalg kræves et antal underskrifter svarende til det antal stemmer, der gennemsnitligt kræves for et mandat, dvs. 1/175 af de afgivne gyldige stemmer, hvilket for tiden er 17.751.

Mens folketingsvalgloven principielt bygger på et system, hvorefter den enkelte folketingskandidat selv opstiller sig til valget med angivelse af partitilhørsforhold, har det i lovforslaget været nødvendigt at fastsætte, at det er partierne, der udpeger kandidaterne til valget til Europa-Parlamentet.

Det er op til det enkelte parti at fastsætte, hvilket organ inden for partiet der udpeger kandidaterne, og efter hvilken procedure kandidatudpegningen skal ske. Det er endvidere op til det enkelte parti at afgøre, hvorvidt kandidatopstillingen skal være sideordnet eller efter partiliste.

På grund af det begrænsede antal mandater er det under hensyn til ønskeligheden af at undgå stemmespild og af at sikre repræsentation af forskellige holdninger foreslået at tillade indgåelse af *valgforbund*.

Systemet med valgforbund medfører, at opgørelsen bør ske under anvendelse af forholdstalsvalgmetoden med divisorerne 1, 2, 3 osv. (d'Hondts metode). Metoden anvendes eksempelvis såvel i den kommunale valglov som ved folketingets valg af medlemmer til udvalg, kommissioner og hverv; i begge tilfælde forekommer valgforbund (valggrupper).

Afstemningen foreslås at skulle foregå på de samme steder og i videst muligt omfang efter samme principper som ved folketingsvalg, og *stemmeoptællingen* vil foregå decentralt i de fra folketingsvalg kendte opstillingskredse.

Opgørelsen af valget foretages af indenrigsministeriet på grundlag af indberetninger fra valgbestyrelserne. Den endelige *godkendelse* af valget foreslås foretaget af folketinget.

Med disse ord skal jeg anbefale lovforslaget til det høje tings velvillige behandling. Det vil af hensyn til den videre procedure i forbindelse med det direkte valg være nødvendigt, at forslaget vedtages senest i december måned, så ud over folketingets velvillige behandling anmoder jeg også om tingets hurtige behandling.

Boligministeren (Ove Hove):

Jeg skal herved tillade mig at genfremsætte:

Forslag til lov om ændring af byggeloven. (Energibesparelse ved drift og vedligeholdelse af varme- og ventilationsanlæg).

(Lovforslag nr. L 13).

Forslaget går ud på at indføre en hjemmel i byggeloven til, at der i bygningsreglementet kan fastsættes regler om drift og vedligeholdelse af opvarmnings- og ventilationsanlæg.

Der er tale om et supplement til den hjemmel til at stille energiøkonomiske krav til byggeriet, som blev indført i byggeloven af 1975.

Forslaget indgik oprindeligt som en del af den i sidste samling vedtagne lov om ændring af byggeloven, men udgik under lovforslagets 2. behandling i folketinget med henblik på genfremsættelse som en del af regeringens samlede energiprogram.

Under de overvejelser, som fandt sted i forbindelse med udformningen af handelsministerens energipolitiske redegørelse til folketinget og energirådets udtalelse af oktober 1976, blev det klart, at de store besparelsemuligheder ligger inden for den eksisterende bygningsmasse. Navnlig vil der, uden at det offentlige eller private pådrages særlig store byrder, kunne opnås betydelige energibesparelser ved en kvalificeret pasning og justering af opvarmnings- og ventilationsanlæg. Byggelovens energibestemmelse foreslås derfor udvidet, således at boligministeren også kan stille krav til drift og vedligeholdelse af sådanne anlæg.

Blandt de foranstaltninger, som kan tænkes gennemført, er krav om, at de varmemestre, der passer de større fyr og ventilationsanlæg, har gennemgået en særlig uddannelse (eller efteruddannelse), og at der med regelmæssige mellemrum skal foretages kvalificeret eftersyn og indregulering af oliefyr.

Med disse bemærkninger skal jeg, idet jeg i øvrigt henviser til bemærkningerne til lovforslaget, anbefale forslaget til det høje tings velvillige behandling.

Jeg har endvidere hermed den ære for det høje ting at genfremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om boligbyggeri. (Boliger for unge under uddannelse m. fl. Lån til betaling af beboerindskud).

(Lovforslag nr. L 14).